

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Decreta generalia Sac. Congr. Rit. circa usum Pontificalium Prælati
Episcopo inferioribus concessorum anni 1659. cum Declarationibus
ejusdem Decreti anno sequenti emanatis pro Casinensibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

quia in §. 4. d. Constitutionis, five Indulti id fieri non debere expresse cavetur, ibi -- *Præsentis autem gratiæ communicationem omnibus in aliis etiam, qui sua privilegia cum ipsa Societate participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum fieri omnino prohibemus*: sed etiam quia, ut placitis tum Rotæ, tum Congregationis Concilii, ostendi in *annot. ad Edict. monit. contr. usurp. bon. Eccl. §. fructu, & emolumentum num. 14.* Privilegia, quæ Regularibus per Sedem Apostolicam tribuuntur per solam communicationem, illis non suffragantur, nec uti possunt quando sunt præjudicialia tertio, vel derogant juribus specialiter Episcopis, & Sedi reservatis: & ut melius conclusio inconcussa maneat, nunc alia ejusdem Congregationis responsa addo, &c.

34. Primò, in Nepefina in qua cum Abbas Generalis Silvestrinorum vellet uti in celebratione Missæ paramenti Pontificalibus absque speciali indulto, sed per solam communicationem Privilegiorum aliorum Abbatum, *sub die 14. Aprilis 1638.* id sibi non licere responsum fuit, *lib. 16. Dec. pag. 1.* Et hic adverte, quod alii Abbates Monachorum, & Prælati Episcopo inferiores habentes usum Pontificalium tenentur servare formam præscriptam in Decreto generali Sac. Congreg. Rit. ab Alexandro VII. anno 1659. approbato, quod datur subnexum, & declarationes emanatas super eodem Decreto anno 1660. quæ pariter referuntur.

DECRETUM

Circa usum Pontificalium Prælati Episcopo inferioribus concessorum.

A Sac. Rit. Congregatione ordinaria habita coram Sanctiss. Domino Nostro Alexandro Papa VII. emanatum.

Die xxvii. Septembris MDCLIX.

Sacrorum Rituum Congregatio tollendis, ac eliminandis circa Ecclesiasticos Ritus, qui irreperunt abusibus sedulè in-

tenta, post Episcoporum Ceremoniale evulgatum (quo quidquid ad ipsos in Sacris Ceremoniis pertinet abundè præscripsit) idem quoad inferiores Prælatos, qui Pontificalium usu fruuntur præstandum curare necessarium existimavit, ut excessus aboleantur, uniformisque inducatur Sacrorum Ritus in omnibus, eo præsertim tempore, quo privilegia ipsi præperam interpretantes obtendentesque, parum obsequi student decretis pluries ab eadem Sacra Congregatione hac in remet evulgatis, aut ipsa ignorare prætendunt. Quamobrem omnia simul, ut unico conspiciantur obtutu, cogere perque capita digerere constituit, quò facilius observentur.

I. Super Altari in quo Sacra erunt facturi, septimum nequaquam apponant Candelabrum.

II. Cathedram, seu Sedem fixam, & permanentem in eorum Ecclesiis ne detineant, sed tribus ipsis diebus quibus ex antiquis decretis tantummodò Pontificaliter celebrare est iis permissum, mobili Sede, seu Cathedra utantur, quam nihilominus simplici sericeo panno coloris Festivitati congruentis obducere poterunt, non auro contexto, aut phrygio, seu basilico opere exornato.

III. Baldachinum adhibere supra sedem poterunt non pretiosum, aut aureum, sed simplex, & eo, quod Altari superimponitur, materia, & opere inferiorius. Ad ipsam autem per duos tantum gradus in Presbyterii superficie stratos ascendatur.

IV. Non abacum alium præter parvam mensam, & in cornu Epistolæ parare faciant, in qua duo candelabra cum candelis, necnon Mitra, Calix, Missale, Thuribulum, Navicula, & reliqua ad celebrationem necessaria collocentur. Propè verò mensam eandem parieti hærens Baculus Pastoralis aptetur.

V. Dies verò, quibus solemniter ipsi operari conceditur, sint de præcepto festivi, vel alii in quibus ipsis Pontificaliter celebrare, Festivitatis ratio exigat, nempe Patroni loci, Fundatoris Ordinis, Tituli, & Dedicacionis Ecclesiæ. Abstineant autem ab hujusmodi

Pon-

Pontificalium usu in Officiis, & Missis Defunctorum quocumque die etiam festivo, & de præcepto.

VI. Ad Ecclesiam accedentes licet Pontificaliter Divina peracturi, iisdemque absolutis ab Altari recessuri à suis Canonicis, vel Monachis (ut mos est Episcoporum) ne associari se sinant.

VII. Præter duos Sacrificii Ministros Diaconum nempè Evangelii, & subdiaconum Epistolæ, duo alii tantum Diaconi cum dalmaticis, & unicus Presbyter cum pluviali eis assistant. Duo insuper Cappellani, qui de Mitra, & Baculo, actotidem Acoliti pro candelabris inserviant, Præterea sex alii Canonici, vel Monachi, duo scilicet pluvialibus; duo planetis, totidemque tunicellis induti divinis hujusmodi interesse valeant, qui tamen non in sedibus, seu stalli choralibus, sed in scamnis absque postergalibus panno viridi laneo coopertis situ congruo accommodatis, moxque illinc removendis confideant.

VIII. Mitram pretiosam, nisi illis expressè à S. Sede indultam, non adhibeant. Sub Mitra pileolum nigri tantum coloris induant. Baculum Pastoralem albo velo appenso deferant, ab iisque, & aliis Pontificalibus etiam de Ordinariorum licentia extrà Ecclesias sibi subjectas prorsus abstineant, & neque in Processionibus, quæ ab eorum Ecclesiis per vias extrà ambitum, vel Parochiam ducuntur, insigniis prædictis utantur, vel penes se præferri faciant.

IX. Regulares rochetum non deferant, nisi ex tali Ordine fuerint, cui indumentum hujusmodi competat.

X. Invitati ad Ecclesiam exemptam, nec in illa Pontificalibus uti valeant, nec illi, qui non fuerint Abbates perpetui, vel benedicti, in propriis Ecclesiis uti possint privilegio perpetuis Abbatibus, vel aliis benedictis indulto.

XI. Sacras vestes ex Altari non sumant, nisi Pontificaliter Divinis vacaturi.

XII. Indulgentias impartiri, vel publicari non audeant, absque expresso S. Sedis indulto.

XIII. Pontificales benedictiones cum

Monacelli Form. Pars II.

crina Crucis productione in Missis tantum Pontificalibus, necnon Vesperis & Matutinis pontificaliter itidem celebratis licere sibi tantum meminerint. Privatim verò Populis, quamvis pleno jure subjectis, nisi expressè ipsis permissum fuerit, etiam Pontificalibus induti per Ecclesiam incedentes, benedicere non præsumant.

XIV. Præsentè Episcopo sine speciali Sedis Apostolicæ permissu, etiam Pontificaliter celebrantes, à benedictionibus cessent.

XV. Si Episcopus aderit, ipsius sedes in cornu Evangelii uno saltem gradu eminentior Abbatiali est erigenda, hæcque altero gradu humilior, ut dictum est, in cornu Epistolæ collocetur. A latere Episcopi Canonici Cathedralis, propè Abbatem Canonici, vel Monachi Monasterii, & Abbatialis Ecclesiæ confideant. Confessionem cum celebrante Episcopus faciat, iisque thus thuribulo imponat, Evangeliorum textum osculetur, & populo solemniter (quamvis Abbas ipse Pontificaliter celebret) benedicat. Episcopus præterea trino ductu, & immediate Canonici Cathedralis duplici, moxque Abbas (nisi celebret) pariter duplici, ac subindè Canonici, vel Monachi Abbatialis Ecclesiæ unico tantum ductu thurificentur.

XVI. Abstineant tamen Episcopi ubi consuetudo contraria non viget à frequenti hujusmodi accessus ad Ecclesias exemptas in similibus actibus, ut liberiùs Abbates valeant suis uti privilegiis.

XVII. In Ordinibus Canonicorum, Clericorum, Monachorum, nec non in vestitionibus Monialium, & emissionis professionis earundem etiam pleno sibi jure subjectarum, in benedictionibus sacræ supellestilis cæterisque actibus (Missarum, Vesperarum, & Matutinorum solemnibus ter tantum in anno, ut præfertur exceptis) neque in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque locis, tam publicis, quam privatis quantumvis exemptis, eisdemque Abbatibus pleno jure subjectis mitram, baculum, & quævis alia Pontificalia insignia, nisi de expressa Sedis Apostolicæ concessione adhibeant.

H 3 XVIII.

XVIII. Ecclesiasticam suppellectilem pro servitio dumtaxat futuram Ecclesiarum, vel Monasteriorum benedicant.

XIX. Reliqua Pontificalia extra loca ipsis Abbatibus subiecta, vel pro servitio alienae Ecclesiae, aut in subditos pariter alienos, etiam de licentia Ordinariorum exercere non valeant, puta campanarum benedictiones, calicum: & similia, in quibus sacra adhibetur unctio, necnon Minorum Ordinum collationes.

XX. Concionatoribus, qui eorum subditis Verbum Dei praedicandi onus acceperint, benedictionem elargiri non praesumant, sed Episcopis, quibus jus huiusmodi privative competit omnino dimittant.

XXI. In Missis privatis quoad indumenta, ceremonias, ministros, Altaris ornatum, & benedictionis largitionem a simplici Sacerdote non discrepent; ac proinde sacras vestes induant in Sacristia, neque utantur Cruce pectorali, unico sint contenti ministro, aquam cum pelvi, & urceolo argenteis sibi ministrari non sinant, duasque tantum candelas super Altari adhibeant.

His autem Sanctissimo relatis, & in Congregatione Sacrorum Rituum ordinaria habita coram Sanctitate sua per Eminentissimum, & Reverendissimum D. Cardinalem Brancaccium accurate perlectis, mature discussis, Sanctitas Sua ea approbavit, & pro omnimoda eorundem observatione typis mandavit imprimi, ad valvas affigi, & publicari, ut elapso termino sex mensium a die publicationis eorundem omnes, & singulos usu Pontificalium gaudentes, tum seculares, tum Regulares quantumvis exemptos, & speciali expressione indigentes afficiant, & ardeant, ac si omnibus, & singulis eadem exhibita, vel personaliter praesentata, intimata, seu notificata fuissent, Indulsetque praeterea locorum Ordinariis, ut auctoritate Sedis Apostolicae possint, imò debeant praefatos, etiam per Censuras compellere.

Cumque nonnulli ex dictis Abbatibus, & Praelatis proprium habere possint territorium, iuraque Episcopalia, nullisque

subdantur Episcopis, qui eos coercere, si excefferint, valeant, eos casus a Sede Apostolicae Nunciis, si aderint, si minus ab Archiepiscopis, in quorum Provincia, vel ab Episcopis, Romano tantum Pontifici subiectis, intra, vel prope quorum Diocesis limites eorum Ecclesiae, vel Monasteria sita fuerint, tanquam a S. Sede delegatis ad huiusmodi Decretorum observationem praedicti omnino cogantur. Die xxvii. Septembris MDCLIX.

I. Episcopus Sabinen. Cardin. Sacchetus.

Loco ✠ Sigilli.

Franciscus Maria Phœbeus Sac. Rit. Congreg. Secr.

Declaratio Decreti Sac. Rit. Congreg. emanati die 26. Septembris 1659. circa usum Pontificalium pro Congregatione Cassinensium.

„ **P**rocurator Generalis Congreg. Cassinensium Sanctissimo humiliter supplicavit, ut dignaretur praecipere Congregationis Sac. Rituum, ut quae Abbatibus Cassinensibus particulari Apostolicae Sedis Indulto ex vetitis, ac praeter expressa in Decreto novissimo super usus Pontificalium edito, adhibere liceat, praevia discussione declararet. Sanctissimus autem Oratoris preces ad eandem Congregationem transmissit, rescripsitque per Eminentiss. D. Card. Franciottum notulam dubiorum supplici libello subnexam in ipsa Congregatione referri, quae.

„ Ad §. Quartum Decreti, quo prohibetur usus praeterquam unius Abaci, asserentibus Monachis haecenus ab immemorabili tempore eorum Abbates adhibere consuevisse secundum Abacum ad pelves, & urceolos exponendos, censuit servandum esse Decretum.

Ad